

## *Izveštaj sa skupa*

### EUROPSKA FEDERACIJA PROIZVOĐAČA U AKVAKULTURI

Na predsjedničkom sastanku Europske federacije proizvođača u akvakulturi (FEAP) u organizaciji HGK od 6. do 9. listopada 2005. u Zadru sudjelovali su predsjednici nacionalnih udruženja proizvođača iz dvadesetak europskih zemalja, kao i brojni predstavnici europskih i domaćih uzgajivača ribe. Asocijacija FEAP, utemeljena 1989., okuplja 31 nacionalno udruženje iz 22 europske države sa zadaćom da suradnja svih članica bude što čvršća u stvaranju zajedničkih inicijativa u akvakulturi.

Predsjednik Udruženja ribarstva i prerade ribe HGK mr. Miro Kučić naglasio je da je za razvoj sektora akvakulture potrebna bolja suradnja države i proizvođača jer se u većini europskih zemalja proizvođači znatno oslanjaju na nacionalne strukturne mehanizme i potporu.

Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva Petar Čobanković na skupu je obećao veću pomoć za bolji i brži razvoj marikulture te poboljšanje suradnje između države i uzgajivača.

U Republici su Hrvatskoj najvažnije vrste u uzgoju tuna te lubin i komarča (bijela riba). Tuna u ukupnome hrvatskom izvozu ribe čini 75 posto, što državi donosi oko 100 milijuna dolara godišnje. Hrvatska je, s proizvodnjom od 2 500 tona uzgojene bijele ribe godišnje, na začelju u odnosu prema drugim europskim zemljama. Europi, koja troši mnogo više od Hrvatske, nedostaje ribe, i to je prigoda za hrvatske uzgajivače, rečeno je.

Predsjednik FEAP-a John Stephanis naglasio je da je Hrvatska začetnik razvoja marikulture, posebice zadarska tvrtka Cenmar. Posljednjih godina Hrvatska ne proizvodi onoliko koliko se očekivalo, osobito ne u usporedbi s Turskom i Grčkom, kazao je Stephanis ističući uzgoj tuna u Hrvatskoj, koji je, kako je rekao, prenesen iz Australije, što je golem uspjeh.

U sklopu konferencije Europske federacije proizvođača akvakulture sastala se i Komisija za akvakulturu u Sredozemlju pod predsjedanjem talijanskog izaslanika pri Europskoj federaciji Marca Gilmozzija. U radu Komisije sudjelovali su predstavnici Grčke, Španjolske, Cipra, Francuske, Italije, Hrvatske i, prvu put, Turske, koja je danas jedan od najvažnijih proizvođača u sektoru akvakulture na Mediteranu.

Raspravljalo se o proizvodnji ribe, cijenama i o predviđanjima za 2006. i 2007., zatim o korištenju službenim znakovima kvalitete, proizvodnji tune i programima znanstvenih istraživanja u marikulturi. Na sastanku Komisije izražena je zabrinutost zbog toga što cijena ribe na tržištu Europske unije naglo pada. Proizvođači se, naime, boje da će cijena ribe doseći najnižu razinu, kakva je bila 2002., kada je cijena pala ispod proizvodnih cijena, što je dovelo do niza stečaja u tvrtkama u toj djelatnosti.



Slika 1. Sudionici skupa  
Fig. 1. Meeting participans

Komisija za akvakulturu na Sredozemlju također je razgovarala o mjerama koje je potrebno poduzeti da bi se izbjegao taj scenarij, te je poslala poziv proizvođačima da razvoj prilagode potrebama tržišta. Također su održana i zasjedanja Radne grupe za uzgoj jegulja i pastrva, Komisije za zdravlje ribe te Komisije za okoliš i marketing proizvoda u akvakulturi.

Sudionici skupa zajedno su slikani (Slika 1), a govor ministra Čobankovića donosimo u cijelosti.

*Dame i gospodo, štovani predstavnici Federacije (FEAP-a),*

*dopustite mi da Vas uime Vlade RH i posebno MPŠVG-a resornog za ribarstvo iskreno pozdravim i zaželim, uz srdačnu dobrodošlicu, također ugodan boravak, a nadasve produktivan rad na ovome važnom skupu.*

*Radujem se primanju u punopravno članstvo hrvatskih akvakulturista i želim vjerovati da će oni svojim konstruktivnim pristupom pridonijeti daljnjoj afirmaciji FEAP-a.*

*Članstvo hrvatskih predstavnika u FEAP-u prirodan je kontinuitet naših nastojanja da razvijamo akvakulturu u Republici Hrvatskoj sukladno neporecivim prirodnim potencijalima. Uz tradicionalni uzgoj slatkovodnih vrsta, ne zaboravimo da je upravo na našoj obali ovdje nadomak mjestu održavanja ovoga skupa, već potkraj sedamdesetih godina prošloga stoljeća nastao i prvi industrijski centar za mrijest i uzgoj lubina, danas najvažnije vrste u marikulturi Sredozemlja. Sredinom devedesetih godina Hrvatska je bila pionir za još jednu uzgojnu djelatnost — kavezni uzgoj atlantske tune. Premda je riječ o zasad specifičnom sektoru, potrebno je prepoznati njegove limite i potencijal u smislu dugoročne održivosti i ekonomske stabilnosti, te definirati i valorizirati različite tehničko-tehnološke pristupe, napose tov i uzgoj. Ne treba zaboraviti ni uzgoj pastrve i šarana, važnih slatkovodnih vrsta, kao ni mogućnosti uvođenja novih vrsta u komercijalni uzgoj.*

Vjerujemo da je upravo FEAP forum koji može dodatno osnažiti argumente važne za razvoj uzgojne djelatnosti.

Bez obzira na sva priznanja uzgojnim djelatnostima i svijest o njihovoj važnosti, sve se zemlje suočavaju s istim problemima, a oni se mogu svesti pod zajednički nazivnik — tržište. Zajednička ribarstvena politika EU — dosad mahom orijentirana na ulovno ribarstvo — postavila je osnove tržišta. No, čini se da sektor uzgoja još uvijek zaostaje. Zajednički nastupi, formiranje udruga proizvođača te uspostava mehanizama koji bi osigurali sigurnost prehrane, visoke standarde, trajnu opskrbu potrošača i najviše moguće cijene na tržištu zajednički su cilj svih zemalja proizvođača.

Moramo priznati realnost da se i interesi članica katkad razlikuju, kao i polazne osnove. No, to ne mora biti prepreka stvaranju zajedničkih stavova, dapače, iskustva jednih mogu pomoći drugima. Ne zaboravimo da potrošači postaju sve zahtjevniji, da traže sve više za istu cijenu, što dodatno opterećuje proizvodnu djelatnost. To je realnost s kojom treba računati i uhvatiti se s njome u koštac. Oznake podrijetla, ekološke oznake, oglašavanje i marketinške kampanje i dr. aktivnosti su koje sektor mora prepoznati i razmotriti želi li uistinu biti konkurentan na tržištu.

Nadam se da će i ovaj sastanak rezultirati nekim odgovorima na pitanja koja se u većoj ili manjoj mjeri tiču svih nas. Još jednom, želim vam ugodan boravak, produktivan i uspješan rad.

Višnja Knjaz, dipl. ing.